

ných závazků. Tak v německém tr. z. vlastní rodiče. Avšak v osnově tato kvalifikace mizí. Ve fr. tr. z. ascendenti a ti, kdož mají autoritativní postavení.

Třetí stadium pak spojuje s tímto deliktem omisivním ostatní delikty aktivním konáním uvádějícím jiného v nebezpečí v jednodlnou normu. Jest to formulace rakouské osnovy. Stává se tak úplně z prvotního deliktu, delikt ohrožení těla a života. V této osnově jest toto stanovisko tak vyhraněno, že se dokonce uvádí odložení ještě jednou a sice mezi delikty proti rodině bez ohrožení, vedle deliktů proti osobnímu stavu a proti těhotným. Okruh osob mohoucích spáchat tento delikt je rozšířen tak, že se nevyžaduje vůbec žádného předcházejícího závazku. I delikt nepřispění pomocí má jiné postavení: kdežto odložení jest uvedení (konáním či opominutím) do nebezpečné situace, jest tento přetsupek zanecháním v nebezpečné situaci, aniž pachatel měl podílu na vytvoření této situace.

Vidíme tedy, že tendence vývoje zákonů směřuje od deliktů speciálních k deliktům všeobecným, od deliktů spáchaných určitým vymezeným kruhem osob k deliktům spáchaným každým, od deliktů velmi různě a složitě kvalifikovaných k deliktům bez vytýčení zvláštní kvalifikace, kde však intensivně porušení právních povinností se trestá zvýšenou trestní sazbou následkem konkurence s jinými činy.

(Dokončení.)

Studium právnické.

a r a. (Praha).

(Dokončení.)

Nynější rozdělení studia vede k povrchnosti a to jak formální tak obsahové. K formální tím, že studenti při velikých kvantech, která se od nich při zkouškách požadují, učí se riskovatí partie, které se méně zkoušejí. K obsahové povrchnosti: v knihách a učebnicích se podškrťávají všeobecné zásady a, byl-li ten, kdo tuto »úpravu« provedl, nucen přečísti celý text, »dědic« takového upraveného vydání studuje nebo lépe řečeno naučí se jen tomu, co je podškrtnáno. K tomu, aby podnikaví lidé vydali taková excerpta, jest už jen malý krůček, těch, kteří to budou »studovati« najde se vždycky dost. Jest v povaze lidské, že hledí si práci usnadnit a nelze tedy všchnu vinu svalovati na studenta, že si »zjednodušuje studium« takovým způsobem, že vlastně jeho účel maří. Holá dogmata visící ve vzduchu zapomene a v praksi bude musiti začít znova, ovšem ztráta již nedá se nahradití, neboť v praksi se musí specialisovat a všeobecný rozhled právnický, který si měl přinéstí z university, mu bude vždy scházet.

Z intensivnění studia dalo by se dosíci jedině tím, že by se látka rozdělila mezi více zkoušek, které samozřejmě by se skládaly

v kratších intervalech. Podobný návrh byl již kdysi nadhozen, ale tenkrát byli jsme upozorněni, že by to bylo něco podobného jako kolloquia. Jde-li však o zintenzivnění práce, jest vítati každou možnost povznesení studia na vyšší úroveň. Naopak času by se daleko lépe využilo, byl by lépe rozdělen. Nevznikaly by zbytečné intervaly: nyní pravidelně každý student odpočívá po prvé státnici semestr, dva i tři. To by nyní odpadlo. Že by i prohloubení studia znamenitě tím získalo, to netřeba připomínati. Ekonomie práce, která je dosud popelkou v našem studiu, přišla by opět k slovu a organisace studijní, která tu sice jest ale brzděna jest nyní nevhodným systémem studijním, mohla by se úspěšně vyvíjeti. Daleko lépe uplatnily by se na př. semináře, které, pokud jsou skutečně konány s pedagogickými úmysly, trpí nedostatkem zdatných členů, neboť ti, kdo teprve určitou disciplinu studují a nemají základních pojmů v krvi, mohou se jen s velmi nepatrným úspěchem věnovati obtížným otázkám vědeckým. Snad by dokonce spatřil světlo světa nasciturus naší fakulty — praktická cvičení; o jejich potřebě bylo toho již hodně napsáno a i povolovaná místa uznala jejich důležitost, ale k slíbenému provedení nedošlo z důvodů, které obyčejnému smrtelníkovi nejsou známy.

A ještě o jedné věci bych se rád zmínil v souvislosti s tím, co jsem dosud uvedl. Mluví se nyní tak často o hypertrrofii doktorů práv. Veřejnost zcela logicky usuzuje, že je-li najednou více doktorů než před válkou, jest to tím, že více lidí může titulu doktorského dosáhnouti a mluví se pak o nivelisaci studia. Znehodnocení peněz odstranilo otázku finanční, která tu hrála dříve roli, a stejná úroveň státních zkoušek a rigoros zbavila závažnosti i moment pracovní. Dnes nám není vůbec jasno, proč máme skládati dvě zkoušky z téhož oboru a téže kvality; neboť o uějakém prohloubení vědomostí lze sotva mluvíti, když často skládá se ráno státnice a odpoledne rigorosum. Stačilo by docela, kdyby se z každého oboru skládala zkouška jedna a, když už jest nutno tomu doktorátu nějaký slavnostní nátěr dáti, bylo by možno přistoupit na zvláštní doktorskou práci, ač její význam řídil by se zase skutečnou vědeckou kvalitou kandidátovou a většinou by byl rázu velmi problematického. Úředníkům by snad stačilo, kdyby složili jen některé zkoušky, všech zkoušek by bylo třeba k dosažení doktorátu.

Uvedl jsem hrst svých pozorování a jsem si plně vědom toho, že předmět, který jsem nadhodil, není tím zdaleka vyčerpán. Mne speciálně zajímalo studium s té stránky, jak jsem je ve svém článku uvedl. Nechci mluvíti o stagnaci nebo nivelisaci vysokého učení, vždyť víme sami, že sami naši profesori, kteří jsou nejvíce snad kritičtí k vědomostem kandidátů sami přiznávají, že neshledali se na cizích universitách s tak vysokými požadavky zkušebními, jako jsou u nás. Mluví se mnoho o ekonomii ve všech možných oborech — ač často zůstane jen při krásných slovech — a nebylo by snad na škodu uplatniti toto heslo i u nás.